

Projekt „Szkoła młodych geniuszy” został współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

Elżbieta Biczak

Scenariusz zajęć Język polski (część 1)

TEMAT 1.: „Ciemno wszędzie, głucho wszędzie” – Dziady cz. II Adama Mickiewicza

Umiejętności ogólne:

- umiejętność celowego i świadomego posługiwania się językiem polskim.

Cele szczegółowe:

- umiejętność czytania
- umiejętność selekcjonowania informacji
- umiejętność komunikowania się w mowie i piśmie
- umiejętność pracy zespołowej.

Podstawa programowa: I.1.3), 1.7), 1.8), 1.9), 1.10), 1.11), 2.1), 2.2), 2.3), 2.6); III.1.2), 1.3), 1.7), 2.1), 2.3); IV.1), 2), 6)

Uczeń:

- czyta zadany tekst;
- analizuje i interpretuje utwór literacki;
- określa kontekst kulturowy;

Metody i formy pracy:

praca z tekstem, dyskusja, poszukiwanie i selekcjonowanie informacji utworze literackim, praca indywidualna, praca w parach, zbiorowa

Środki dydaktyczne:

Dziady cz. II (dowolne wydanie) na każdej ławce *O „Dziadach”. Śladami Mickiewicza*, zob. <http://www.wilnoteka.lt/pl/video/o-dziadach-sladami-mickiewicza> [dostęp: 12.06.2017]; rekwizyty do przedstawienia: *świece – 15 sztuk, peleryny (np. ciemne zasłony, story, materiały), garnek, wianek*

Przebieg lekcji:

Część wstępna:

1. Podanie celów lekcji.
2. Uczniowie wyjaśniają, na czym polega obrzęd dziadów.

Projekt „Szkoła młodych geniuszy” został współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

Możemy zadać klasie dzień wcześniej obejrzenie materiału filmowego *O „Dziadach”*. *Śladami Mickiewicza* <http://www.wilnoteka.lt/pl/video/o-dziadach-sladami-mickiewicza>;

Następnie uczniowie, pracując w parach, przygotowują notatkę w dowolnej formie na temat dziadów. Mogą odnieść się do wiadomości zawartych w filmie, a także do wstępu Mickiewicza do II części. Po upływie określonego czasu (5–8 minut) prosimy wskazanych uczniów o przedstawienie notatki. Możemy uzupełnić ją o dodatkowe informacje.

Notatka: *Dziady – zwyczaje, rytuały i obrzędy dotyczące związku między światem umarłych a światem żywych. Ich geneza sięga czasów pogańskich, a popularność wiązała się z kulturą ludową Białorusi, Litwy, Rosji, Ukrainy. Głównym obrzędem święta była uczta na grobach, podczas której dusze podejmowano specjalnymi potrawami i napojami (np. chlebem, kaszą, miodem, jajkami, wódką), a następnie modlono się za dusze tych, którzy odeszli. Resztki pokarmów zostawiono zebrałom.*

Część zasadnicza:

1. Nauczyciel informuje uczniów, że teraz stanie się reżyserem sztuki Dziady cz.II. Przydziela role poszczególnym uczniom, a uczniowie zapisują na tablicy i w zeszytach, kto kogo zagra:

Guślarz -
Starzec -
Chór – co najmniej 5 uczniów:
Józio i Róża -
Widmo - Pan wioski -
Zosia -
Widmo młodego mężczyzny -

Uczniowie słabiej czytający ustawiają z ławek duży stół, wokół stołu krzeselka, stawiają świece, zasłaniają okna, będą grać tłum wieśniaków, przybyły na dziady.

Nauczyciel zapala świece, gasi światło i rozpoczyna się pierwsze głośne czytanie Dziadów cz. II.

Uczniowie – aktorzy po raz pierwszy próbują się wcielić w role, czytają głośno swoje kwestie przy blasku świec.

Nauczyciel ingeruje czasami, skracając zbyt długie kwestie Guślarza i niektórych postaci, by uczniowie zdążyli poznać cały utwór. Próba jest nieporadna, często przerywana błędami, ale sprawia ogromną frajdę.

Podsumowanie:

Po przeczytaniu przez uczniów sztuki nauczyciel zapala światło i prosi o wrażenia z lekcji. Zapewne uczniowie są zadowoleni, wypowiedzi są emocjonalne, chcą powtórzyć zabawę w teatr.

Nauczyciel proponuje podzielić sztukę na 4 części, czyli utworzyć 4 sceny, a uczniowie nazywają je:

Scena 1 – Aniołki
Scena 2. – Pan wioski
Scena 3. – Zosia
Scena 4. – Młode widmo

Projekt „Szkoła młodych geniuszy” został współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

Następnie uczniowie dobierają się w 4 zespoły i wybierają scenę, którą chcą przygotować na następną lekcję: tekst, kostiumy, rekwizyty.

Praca domowa:

Przygotowania do inscenizacji przez poszczególne grupy